

Lokal plan för Hultafors

Hultafors
Inte en meter längre

Innehållsförteckning

	Sida
<u>1 Syfte med den lokala planen.....</u>	<u>3</u>
<u>2 Vem har tagit fram planen och hur.....</u>	<u>3</u>
<u>3 Beskrivning av Hultafors.....</u>	<u>3</u>
<u>4 Vad är det bästa med Hultafors?.....</u>	<u>5</u>
<u>5 Slogan för Hultafors.....</u>	<u>5</u>
<u>6 Trender.....</u>	<u>5</u>
<u>7 Naturområden</u>	<u>5</u>
<u>8 Fritids och rekreationsområden</u>	<u>6</u>
<u>9 Turism.....</u>	<u>7</u>
<u>9.1 Turistboende.....</u>	<u>8</u>
<u>10 Föreningar/ intressegrupper.....</u>	<u>8</u>
<u>10.1 Lokaler och mötesplatser.....</u>	<u>9</u>
<u>11 Näringslivet.....</u>	<u>9</u>
<u>12 Kultur och nöjen.....</u>	<u>9</u>
<u>13 Boende</u>	<u>10</u>
<u>13.1 Grannsamverkan.....</u>	<u>11</u>
<u>13.2 Nyinflyttning.....</u>	<u>11</u>
<u>14 Kommunikationer</u>	<u>11</u>
<u>15 Handel och service</u>	<u>11</u>
<u>16 Kommunal verksamhet.....</u>	<u>12</u>
<u>17 Framtidsvision 5 år.....</u>	<u>12</u>
<u>18 Framtidsvision 20 år.....</u>	<u>12</u>
<u>20 Prioriteringar.....</u>	<u>13</u>

Bilaga: Åtgärdsplan

1 Syfte med den lokala planen

Syftet med att sammanställa en omarbetad och aktualiserad lokal utvecklingsplan är att få en bättre helhetsbild av samhället Hultafors och knyta an dagens Hultafors med historiken i samhället. Det är viktigt att både kunna se de starka och de svaga sidorna för att sätta in resurser på rätt ställen och utveckla samhället till en attraktivare plats. Utvecklingsplanen i Hultafors är även en del av hela kommunens utveckling där Bollebygds kommun kan skapa förutsättningar för nyetablering, nyinflyttning och ekonomisk tillväxt i samhället.

2 Vem har tagit fram planen och hur

Den lokala planen är framtagen av styrelsen för Hultafors bygdegård, vilka representerar olika delar av samhället Hultafors. Vi har både jobbat i smågrupper med vissa punkter och ibland hela gruppen. Vi har bland annat "brainstormat" fram framtidsvisionerna och alla har fått varit med och ta bilder som vi använt i planen.

Vy över Viaredssjön

3 Beskrivning av Hultafors

Hultafors ligger mellan Göteborg (ca 50 km) och Borås (ca 15 km) utmed gamla riksvägen. Samhället är en djup dalgång med 75 meters höjdskillnad från Viaredssjön upp till den norra sidan. Många av husen ligger utmed de branta sluttningarna med utsikt över sjön. Dalen påminner om Norges dramatiska landskap i sin struktur.

År 1894 ångade det första tåget in på den nybyggda järnvägen och stannade vid den lilla anhalten i Hultafors. En ny epok hade inletts och Hultafors hade blivit en länk i kedjan av orter som via järnvägen hade förbindelser både öster- och västerut. Antalet resenärer ökade starkt sedan Hultafors sanatorium öppnade 1908 och ett stationshus efterfrågades av gästerna.

Stationsbyggnaden ritades i engelsk villastil av arkitekten Yngve Rasmussen och stod klar 1909.

Även en stor mängd gods lossades och lastades här i Hultafors. Bland annat kom stora vagnslaster oxelvirke till Svenska Mått- och Tumstocksfabriken som flyttats hit till Hultafors i början på seklet. Möbelsnickarna kom med sina alster, de välkända Ballebomöblerna, till godsmagasinet, varifrån de senare skickades ut över hela landet. Fram till 1936 drog ångloken alla vagnar men nu elektrifierades banan. Under 40-talet blomstrade Hultafors samhälle och det fanns tre affärer, tre caféer, bank, post, pensionat och skomakare som gav service åt bygdens folk.

Den utveckling som sedan skett har inneburit att landsvägstrafiken helt övertagit kommunikationerna. Bemanningen på stationen upphörde 1972 och några år senare slutade tågen att stanna i Hultafors. Runt järnvägsstationen som varit centrum i samhället blev det tyst och stilla, endast en affär återstod. SJ beslöt att byggnaden skulle rivas hösten 1986. Det var då Hultafors Intresse- och Bygdegårdsförening bildades. De hade en tanke att bevara stationen och göra om den till bygdegård. Efter kontakter med berörda myndigheter kunde föreningen köpa fastigheten i december samma år. Omgående började olika aktiviteter i bygdegården men först 1988 började den verkliga reoveringen. Riksantikvarieämbetet som ansåg byggnaden som kulturhistorisk värdefull krävde att exteriören skulle återställas i ursprungligt skick. Hultafors hade åter fått en samlingsplats och ett stationshus som stolt visas upp.

4 Vad är det bästa med Hultafors?

- Nära till naturen med fantastisk utsikt och sjöar.
- Lagom stort för att skapa en bra sammanhållning.
- Nära till bra skola och föreningar.

5 Slogan för Hultafors

”Hultafors- Inte en meter längre”

I Hultafors har de världskända tumstockarna tillverkats i över 100 år och här vill man stanna kvar för den fantastiska utsikten och naturen.

6 Trender

En tydlig trend är att yngre barnfamiljer från Göteborg och Borås söker sig hit. Det som lockar är främst närhet till naturen samt billigare boende. Det är färre och färre av befolkningen som jobbar lokalt på orten, utan istället är det jobbpendlingen som vinner mark.

7 Naturområden

Hultafors består av ett högt beläget skogs- och vildmarksområde, genomkorsat av en djup dalgång i öst-västlig riktning. I dalens östligaste del ligger Viaredssjön som sträcker sig från Hultafors ända till Viared.

Vy över Viaredssjön ifrån Fjällaberget

Genom Hultafors går en vildmarksled - Knalleleden – som är en av delsträckorna i vandrarnas Europaled från Rom till Grövelsjön. Vid Knalleledens rastplats på Fjällaberg har man en milsvid utsikt över sjöar och skogsområden.

Hultafors södra bergsplatå består i stort sett av gårdarna Hultet och Vikhult med tillhörande skogsområden, samt den gamla byn Råddeby. Parallellt i detta område går den gamla landsvägen mellan Göteborg – Borås från 1600-talet. Utefter denna väg ligger byn Råddeby, som består av ett antal äldre boningshus, en del numera sommarbostäder. Söder om Råddeby ligger nya motorvägen (RV 40) nedsprängd i berget.

8 Fritids och rekreationsområden

I Hultafors finns det två badplatser, varav den ena är kommunal badplats. Dessa är relativt välbesökta varma sommarkvällar av ortens befolkning men även av övriga närboende. Den kommunala badplatsen vid Viaredssjön är lättillgänglig även för personer med funktionshinder, parkering alldeles bredvid, sandstrand och en brygga. Det finns dock ingen belagd gång ända ner till bryggan.

Det finns även ett flertal markerade promenadstigar på den norra sidan av Hultafors, bland annat till den hänförande utsiktsplatsen vid Fjällaberg. På den södra sidan finns många ommarkerade promenadstigar och en 5,5 km runda på främst grusväg där det går utmärkt att ta sig fram med barnvagn.

Karta över Hultafors med omnejd

På vinterhalvåret är det många som utnyttjar isen på de olika sjöarna i området till skridskoåkning och fiske.

9 Turism

Hultafors riktar sig främst som turistmål för den fritids- och fiskeintresserade. Det finns ett antal sjöar inom området. Hultafors har inom sina landområden en förhållandevis stor mängd kulturminnen i form av bevarande minnesmärken. Ett av de äldsta minnesmärkena är stenbron över Sörån.

Gamla stenbro över Sörån

I Vikhult ligger en gammal såg som via ett utflöde till Viaredssjön betjänade traktens befolkning med sågat virke. Idag är sågen K-märkt och kan med traktorns hjälp fortfarande användas i tjänst.

Norr om Fjällasjöarna finns lämningarna efter tidigare tillverkning av takspån. Sågen här uppe drevs med bäckens vatten. Bäckens som rinner ut mellan Stora och Lilla Fjällasjön fortsätter mot Sörån. Sågen finns än idag bevarad som museiföremål i hembygdsgården i Hedebergs park i Bollebygd.

Hultafors gamla station är 100 år gammal, byggnadsminnesmärkt och värd ett besök med sin unika byggnadsstil.

9.1 Turistboende

Turistboende i Hultafors är idag obefintligt.

10 Föreningar/ intressegrupper

Hultafors Bygdegård – Driver och sköter om den gamla stationsbyggnaden som är ortens samlingslokal. Föreningen anordnar kulturella evenemang så som konstutställning, loppmarknad, kurser mm. Under 2009 firades stationens 100-årsjubileum, som återigen fått en uppfräschning. Många Hultaforsare, nya som gamla fanns på plats för att fira hundraåringen. Länk till hemsida: www.hultafors.info

Olsfors/Hultafors PRO- anordnar flera olika aktiviteter för pensionärer som boule, curling, gymnastik mm.

Olsfors/Hultafors socialdemokratiska förening – politik

Det finns även fem stycken vägsamfälligheter i samhället.

I Olsfors 2 km väster ut finns:

IK Omega – Idrottsklubb med bland annat orientering, styrketräning och gymnastik.

IF Olsfors – Fotbollsklubb med en mycket fin konstgräsplan och ungdomsverksamhet.

SMU Olsfors – har en mycket omfattande ungdomsverksamhet med bl.a scouter.

Olsfors föräldraförening – driver frågor kring skolans verksamhet.

10.1 Lokaler och mötesplatser

Den enda samlingslokalen som finns är Hultafors bygdegård, den används för möten, studiecirkel, utställningar, fester m.m. För bokning se hemsidan: www.hultafors.info.

11 Näringslivet

2010 finns det 36 stycken företag registrerade i Hultafors, nedan finns antalet företag/ bransch uppdelade:

Tillverkning: 2st.

Handel/ försäljning: 3st.

Skogsförvaltning: 8 st.

Jordbruk: 2st.

Uppfödning: 1st.

Konsultverksamhet: 5st.

Entreprenad: 4 st.

Verkstad/ reparation: 2st.

Service: 2st.

Hantverk: 1 st.

Turism: 1 st.

Ej uppgift om bransch: 5 st.

12 Kultur och nöjen

Ortens enda förening är Hultafors Bygdegård. Föreningen producerar sedan 1989 en almanacka som har kommit att bli samlarobjekt hos många. Det arrangeras årligen konstutställningar, historisk vandringar, julmarknad, luciatåg med almanackspresentation. På återkommande basis men inte årligen arrangeras strandfest i juni. I samband med strandfesten vid Viaredssjön städas stranden och görs i ordning för säsongen med ny sand.

Den största händelsen är dock den årliga loppmarknaden då så gott som hela byn ställer upp och hjälper till att anordna. Det brukar locka en stor publik.

Loppmarknad vid stationen i Hultafors

2009 firade Hultafors station 100 år vilket föreningen uppmärksammade med olika arrangemang under året. Den största händelsen var den 6 juni med aktiviteter hela dagen så som historisk utställning av Hultafors, underhållning, "fördärvets våffelkafé" återuppstod för en dag, alla klädda i tidsenlig klädsel, dagen avslutades med middag och dans.

13 Boende

Under de sista 10 åren har invånarantalet till en början ökat men senare sjunkit ner till ett antal av 267 stycken invånare vid årsskiftet 2009/2010. Åldersfördelningen har förskjutits neråt i åldrarna då de äldre invånarna antingen har avlidit eller flyttat från sin villa till lägenhet/ servicelägenheter i andra samhällen. Barnfamiljer och yngre invånare har köpt hus, flyttat till orten och på så sätt har medelåldern sänkts de sista tio åren. I statistiken nedan finns ej barn mellan 0 och 15 år med.

1999- 286 st
2000- 295 st
2001- 307 st
2002- 288 st
2003- 284 st
2004- 289 st
2005- 283 st
2006- 277 st
2007- 277 st
2008- 277 st
2009- 267 st

De flesta av Hultafors invånare bor i villa men ett mindre antal lägenheter finns för uthyrning. Servicelägenheter finns att tillgå i Sandared 3 km öster ut eller i Bollebygd 10 km väster ut.

13.1 Grannsamverkan

Det finns ingen organiserad grannsamverkan i samhället. Dock råder en god grannsämja.

13.2 Nyinflyttning

Idag finns inget organiserat mottagande av nyinflyttade till samhället. Hultafors bygdegård har en plan att välkomna nyinflyttade och berätta mer om samhället och vilka de är. Det enda sättet att få veta att folk flyttar in och ut är genom "djungeltelegrafen" samt mäklarannonser.

14 Kommunikationer

Genom hela Hultafors går gamla RV40. Vägen är starkt trafikerad åt båda hållen framför allt med rusningstrafik på morgon och eftermiddag. Pendlare från samhällena Sandared och Sjömarken öster om Hultafors använder denna väg för att nå RV40 mot Göteborg. Pendlare från Olsfors väster om samhället använder vägen i omvänd riktning för att ta sig mot Borås.

På grund av avsaknad av gång- och cykelbana samt nästintill obefintlig väggren finns gång- och cykeltrafik i mycket liten skala. Kollektivtrafiken har vardagar turer två gånger i timmen mellan 06.00 och 07.30 men sedan bara en gång i timmen övrig tid. Önskvärt vore att avgångar fanns minst två gånger i timmen under rusningstid även på eftermiddagen. Att åka kollektivt från Hultafors till Göteborg är idag mycket tidskrävande då tidtabellen för bussen mellan Hultafors och Bollebygd inte är synkroniserad med bussen från Bollebygd till Göteborg.

Flertalet mobilmaster finns i och runt Hultafors vilket gör att den mobila telefonin får anses som väl utbyggd.

15 Handel och service

I Hultafors finns idag endast en obemannad bensinstation. Närmsta serviceinrättningar finns i Sandared, 3 km österut (Borås kommun). Här finns mataffär, vårdcentral och apotek, ATG och postombud, pizzerior, blomsteraffär, bageri, frisörer, fotograf, bank, antikvitetsaffär och presentaffär. I Bollebygd 10 km västerut, centralort i kommunen, finns ovan nämnda serviceinrättningar/butiker samt systembolag, ett antal kläd- och skoaffärer, djuraffär, glasmästare, cykelaffär, byggvaruhandel, caféer och restauranger med mera.

16 Kommunal verksamhet

I Hultafors samhälle idag finns en återvinningsstation belägen mellan Olsfors och Hultafors, ca 1 km från Hultafors. I grannorten Olsfors (2 km) finns barnomsorg och en grundskola (F-6). I Bollebygd (10 km väster ut) finns högstadieskola (7-9), serviceboende, bibliotek mm. Även i Sandared (finns 3 km öster ut) som tillhör Borås kommun finns grundskola, serviceboende, bibliotek mm

17 Framtidsvision 5 år

Vår vision/förhoppning är:

- Att vi har en cykelväg till Olsfors och Sandared
- Att Länsstyrelsen ger tillåtelse för strandnära byggnation i Hultafors
- Att det finns tio nybyggda villor
- Att det planläggs & möjliggörs fler bostadsområden
- Att genomfarten i samhället snyggas upp, utefter ån och vid sjön
- Att det finns något slags farthinder som minskar hastigheterna för trafiken genom samhället
- Att det finns bra "Bollebygdsvatten" även i Hultafors
- Att det finns en allmän lekplats
- Att kommunikationerna till Göteborg fungerar bättre
- Att det finns en båtramp vid badstranden
- Att det finns en sommarkiosk vid stranden
- Att det finns ett hopptorn i Viaredssjön
- Att det finns mer fritidsaktiviteter främst för barn och ungdomar
- Att det finns ett vandrarhem i bygdegården
- Att fler ungdomar finns med i arbetet runt Hultafors bygdegård
- Att det finns ett riktigt bredband även i Hultafors

18 Framtidsvision 20 år

Vår vision/förhoppning är:

- Att f.d. Hultafors Hälsocenter är uppfräschat och fungerande
- Att järnvägen är flyttad till söder om RV40 och en gång- och cykelväg finns mellan Bollebygd och Borås
- Att det finns ett hotell
- Att tåget stannar i Hultafors igen

- Att det finns äventyrsminigolf på berget
- Att det finns en mountainbike-bana på berget
- Att det finns en "riktig" badstrand med allt som hör till en sådan
- Att det finns en strandpromenad till Sandared
- Att det finns en bra och fungerande äldreomsorg
- Att det finns dressinuthyrning i Hultafors

SWOT-analys

<p><u>Styrkor</u></p> <p>Naturen Utsikten Vattnet Strategiskt läge, nära till städer men på landet Nära till kommunikationer Föreningen Hultafors Bygdegård samt dess 100 år gamla, unika, byggnadsminnesmärkta station Lokala politiker, drivande krafter Hultafors AB- Tumstocken</p>	<p><u>Svagheter</u></p> <p>Dåligt med serviceinrättningar/ samhällstjänster Trafiken genom samhället Tråkig genomfart Dåligt bredband Inga övernattningsställen Dalen, begränsad yta för expansion Inga aktiviteter för ungdomar Lekplats saknas Beroende av Borås kommun i vattenförsörjning till samhället Inte attraktivt samhälle för företag</p>
<p><u>Möjligheter</u></p> <p>Ny villabebyggelse, Fjällaberg, Vattenreservoaren, Hultet mm Mer barnfamiljer Utveckla bensenmacken Bollebygdsvatten Bygdegården F.d. Hälsocentret Turism/ boendemöjligheter Utveckla rekreativmöjligheter, stigar, fiske, natur</p>	<p><u>Risker/ Hot</u></p> <p>Trafiken genom samhället, väg/ järnväg Farligt gods, väg/ järnväg Strandskyddet, dispenser för byggnation Svårt att expandera Utkant av kommunen- "bortglömda" Nedläggning av skola och barnomsorg med små barnkullar Sämre kollektivtrafik</p>

20 Prioriteringar

Utifrån vår SWOT-analys och våra framtidsvisioner har vi kommit fram till följande prioriterade områden:

- Kommunikation
 - Trafik
 - Gång och cykelvägar
 - IT
 - Kollektivtrafik
- Nybyggnation/inflyttning
- Trivselaktiviteter

Kommunikation

Det är en tidsfråga innan det kommer att hända en trafikolycka på gamla RV40 som löper genom hela Hultafors. Få trafikanter håller hastighetsbegränsningarna och för att förebygga en sådan händelse är det nödvändigt att redan idag se över trafiksituationen.

Gång och cykelvägar saknas nästan helt i samhället. Även till grannorterna Sandared och Olsfors saknas gång- eller cykelvägar. Eftersom skolan och flertalet föreningar finns i Olsfors och det därför rör sig mycket ungdomar och barn mellan orterna anser vi detta vara en mycket prioriterad fråga.

IT är idag en förutsättning för både företag och privatpersoner. För att möjliggöra distansarbete och därmed underlätta boendet i Hultafors så krävs ett stabilt bredband.

Kollektivtrafiken är grunden för ett litet samhälle som Hultafors. Idag går det få turer i rusningstrafik mellan Borås och Bollebygd. Dessutom måste dessa turer synkas bättre med anslutningstrafik.

Nybyggnation/inflyttning

Skolan i Olsfors kräver ett bra elevunderlag för att inte hotas av nedläggning vilket skulle vara en katastrof för samhället. För att säkerställa ortens överlevnad och utveckling måste nybyggnation uppmuntras och möjliggöras. Idag säger länsstyrelsen stopp för sjönära byggnation och utveckling i Hultafors. Eftersom Hultafors ligger i en dalgång så visar ofta kartan att möjliga byggbara platser ligger närmare än det angivna minimimåttet till vatten. Detta innebär att en stor del av den lämpliga marken för nybyggnation i Hultafors inte får bebyggas och utvecklas.

Trivselaktiviteter

Ett samhälle som har mycket gemenskap är ett också ett attraktivt samhälle. Det är därför viktigt att det anordnas aktiviteter som enar ortens befolkning. För att möjliggöra aktiviteter är det därför viktigt att Hultafors Bygdegård fortlever och fortsätter fungera som samlingslokal.

Åtgärd	Vem?	Kontaktperson	Kostnader	Finansiering	Tidsplan
Trafiksituationen	Hultafors bygdegård bör initiera ett arbete med Bollebygds kommun och Vägverket	Styrelsen skapar en kommunikationskommitté Under 2010	0	0	Uppstart 2010 Klart innan 2015
Gång och cykelvägar	Se ovan	Se ovan	0	0	
Kollektivtrafiken	Se ovan (dessa åtgärder kan med fördel samordnas)	Se ovan	0	0	Uppstart 2010 Klart innan 2015
IT – bevaka att det befintliga trådbundna bibehålls	Hultafors bygdegård	Styrelsen	0	0	Utvecklingen bevakas kontinuerligt för att säkerställa att det befintliga bredbandet inte försämras
Nybyggnation påverka Bollebygds kommun att påverka länsstyrelsen	Hultafors Bygdegård Bollebygds kommun	Lokala politiker, Paul Orrestrand & Sassi Wemmer Lis-områden	0	0	2010 -2011
Trivselaktiviteter Anordna gemensamma aktiviteter för att röja upp i orten.	Hultafors Bygdegård Byinvånarna	Styrelsen	2000 kr	Egen finansiering- BG	2010-2011
Filmförevisning med ny ljud-/bild utrustning	Styrelsen	Styrelsen		Delfinansiering bidrag 25000 kr FSB-7h. –klart. 20000 kr Leader check	2011

19/11 MusikQuiz 25-årsjubileum Bygdegårdsföreningen 2011 (1986)	Aktivitetskommittén	Aktivitetskommittén		Inträde-föranmälan	2010 -nov. 2011
--	---------------------	---------------------	--	--------------------	--------------------